

ДО 50-РІЧЧЯ ДОКТОРА БІОЛОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА ЛАРИСИ АНАТОЛІЇВНИ САРАФІНЮК

17 вересня 2016 року виповнилося 50 років від дня народження відомого вченого, спортивного морфолога та медичного антрополога, доктора біологічних наук, професора Лариси Анатоліївни Сарафінюк

Лариса Анатоліївна Сарафінюк народилась 17 вересня 1966 року у м. Вінниця. У 1988 р. з відзнакою закінчила природничо-географічний факультет Вінницького державного педагогічного інституту ім. М. Островського. Розпочала свою трудову діяльність Лариса Анатоліївна у 1988 році на посаді старшого лаборанта кафедри анатомії та фізіології Вінницького державного педагогічного інституту імені М.Островського.

Перші кроки в науку були зроблені Ларисою Анатоліївною під керівництвом видатного вченого, директора науково-дослідного центру Вінницького державного медичного університету ім. М.І. Пирогова, доктора медичних наук, професора Бориса Йосиповича Когана. У 1996 році вона вступила до цільової аспірантури з відривом від виробництва при науково-дослідному центрі ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Після смерті Б.Й. Когана науковим керівником дисертаційної роботи Лариси Анатоліївни, її справжнім наставником і вчителем став видатний вчений ХХ століття, основоположник інтегративної антропології, член-кореспондент Російської академії медичних наук, доктор медичних наук, професор Борис Олександрович Никитюк.

У 1999 році Сарафінюк Л.А. захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук зі спеціальності нормальна анатомія на тему "Сомато-вісцеометрична характеристика акробаток і дівчаток, які не займаються спортом" під керівництвом доктора медичних наук Гунаса Ігоря Валерійовича.

З 2000 р. Лариса Анатоліївна працювала спочатку доцентом кафедри анатомії і фізіології, а пізніше доцентом кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та фізичної реабілітації Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вперше в Україні Сарафінюк Л.А. розробила навчальну програму зі спортивної морфології та опублікувала навчально-методичні посібники з даної навчальної дисципліни. У грудні 2002 року вона отримала вчене звання доцента кафедри анатомії і фізіології. За роки педагогічної діяльності нею опубліковано більше 20 науково-методичних посібників та методичних розробок з анатомії людини, спортивної морфології, валеології, вікової фізіології та шкільної гігієни, спортивної медицини.

З 2000 року Лариса Анатоліївна працює за сумісництвом старшим науковим співробітником науково-дослідного центру ВНМУ ім. М.І. Пирогова. У травні 2004 року їй присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності "нормальна анатомія". Л.А.Сарафінюк була відповідальним виконавцем наукових тематик ВНМУ ім. М.І. Пирогова "Розробка нормативних критеріїв здоров'я різних вікових та статевих груп населення на основі вивчення антропогенетичних та фізіологічних характеристик організму з метою визначення маркерів мультифакторіальних захворювань (підлітковий вік)" та "Розробка нормативних критеріїв здоров'я різних вікових та статевих груп населення (юнацький вік, серцево-судинна система)".

У 2010 році Сарафінюк Лариса Анатоліївна захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора біологічних наук за двома спеціальностями: нормальна анатомія та фізіологія людини і тварин на тему: "Вікові та статеві закономірності змін гемодинаміки в залежності від конституціональних характеристик організму". Наукове натхнення, поради та підтримку при виконанні наукового дослідження Лариса Анатоліївна отримувала від своїх наукових консультантів академіка НАМН України, президента Міжнародної академії інтегративної антропології, доктора медичних наук, професора, Василя Максимовича Мороза та виконавчого директора Міжнародної академії інтегративної антропології, доктора медичних наук, професора Ігоря Валерійовича Гунаса.

З 2011 року Лариса Анатоліївна Сарафінюк працює

завідувачем кафедри фізичного виховання та лікувальної фізичної культури Вінницького державного медичного університету імені М.І.Пирогова. Л.А. Сарафинюк зарекомендувала себе як цілеспрямований та ініціативний науковий працівник, що акумулює великий творчий потенціал, який успішно реалізується в її науково-дослідній роботі. Вона зрілий, сформований вчений, вільно володіє матеріалом, абсолютно принципово та інтелігентно підходить до своєї роботи, талановитий педагог, користується заслуженим авторитетом серед співробітників і студентів. У 2012 році отримала звання професора кафедри фізичного виховання і ЛФК.

Сарафинюк Л.А. нагороджена грамотами управління освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації. У 2016 році нагороджена подякою Міністерства охорони здоров'я України за вагомий досягнення у професійній діяльності та сумлінну працю, а також грамотою комітету по фізичній культурі і спорту Вінницької області за вагомий особистий внесок у розвиток фізичної культури та спорту Вінниччини, співпрацю,

професійну майстерність, активну життєву позицію.

Впродовж своєї наукової діяльності Сарафинюк Лариса Анатоліївна підготувала п'ять кандидатів медичних і біологічних наук, надавала консультативну допомогу під час виконання понад десятка дисертаційних робіт. Нею опубліковано понад 150 наукових та навчально-методичних праць, із них 90 у фахових виданнях, та отримано 6 патентів України на корисну модель.

Лариса Анатоліївна є членом спеціалізованих вчених рад Д 05.600.02 Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова та Д 58.601.01 Тернопільського державного медичного університету імені І.Я. Горбачевського, членом редакційних колегій журналів "Вісник Вінницького національного медичного університету", "Вісник морфології", "Biomedical and Biosocial Anthropology".

Вітаючи Ларису Анатоліївну з 50-річчям, бажаємо їй міцного здоров'я, творчого натхнення, щастя, невичерпної енергії, нових наукових звершень!

*Ректорат Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова
Колектив кафедри фізичного виховання та лікувальної фізичної культури ВНМУ ім. М.І.Пирогова
Редакція журналу "Вісник морфології"*

© Гунько П.М., Гунько І.П., Гайдуков В.О., Мартинова З.С.

Гунько П.М., Гунько І.П., Гайдуков В.О., Мартинова З.С.

ГЕНІЙ СЛОВА І ПЕНЗЛЯ (М.І.ПИРОГОВ ТА ІНШІ ВІДОМІ ОСОБИСТОСТІ В ЖИТТІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА)

*Пам'ять про народного поета має бути для нас свящиною.
Шанувати цю пам'ять - священний обов'язок кожного,
кому дорога національна честь, власна гідність,
власне добре ім'я.*

І.Д. 'Ізраелі

Творчість Т.Г.Шевченка (рис. 1), геніального поета, прозаїка, художника-мислителя, була вершинним явищем усієї багатотисячолітньої культури та історії України. Його поява остаточно й безсумнівно засвідчила народження українців як самоусвідомленої, духовно цілісної нації.

Нелегкими були Шевченкові дороги. Прожив поет усього 47 років, із яких 24 був у кріпацтві, 10 - на засланні, і тільки 13 років мав ніби вільного, незалежного життя. Але ні кріпацтво, ні заслання, ні каземати, ні військова муштра не зламали його духу. "*Знай, коли мене неволя і горе не побороло, то сам я не звалюся*", - писав він своєму другу М.С. Щепкіну 9 лютого 1858 р. [1].

"Він був сином мужика і став володарем у царстві Духа. Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури... Доля переслідувала його в житті скільки могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі в іржу, ані його любові до людей в ненависть і погорду... Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лише по смерті - невмирущу славу і всерозцвітаючу радість, яку в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори. От-

кий був і є для нас, українець, Тарас Шевченко", - так охарактеризував І. Я. Франко видатного поета [2].

Творчість Кобзаря багатогранна, як і його талант. Він був і глибоким ліриком, і творцем епічних поем, і прозаїком, і драматургом, і великим художником.

До літературної спадщини Т. Г. Шевченка ввійшло 240 поетичних творів, що склали основну книгу - "Кобзар", яку він постійно, до останніх місяців свого життя доповнював. У доробку Тараса Григоровича також п'єса "Назар Стодоля" (дійшла до нас у перекладі українською мовою); дев'ять повістей (із 20 ним написаних, але втрачених); буквар для недільних шкіл, "Щоденник", "Автобіографія", статті та повідомлення; наукові й педагогічні праці, записи народної творчості; понад 250 листів.

Спадщина Шевченка-художника налічує

Рис. 1. Т.Г.Шевченко.